

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 04 0 K 009436 19 Kž
Sarajevo, 26.11.2019. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Marića kao predsjednika vijeća, Emira Neradina i Dragana Čorlije kao članova vijeća, uz učešće Živane Roić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog S. Č., zbog krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi branitelja optuženog S. Č., izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 009436 17 K od 02.11.2018. godine, nakon održane sjednice vijeća dana 26.11.2019. godine, kojoj su prisustvovali federalna tužiteljica Jasna Pećanac, optuženi S. Č. i njegov branitelj Z. H., advokat iz V., donio je:

P R E S U D U

Povodom žalbe branitelja optuženog S. Č., a po službenoj dužnosti, presuda Kantonalnog suda u Zenici broj 04 0 K 009436 17 K od 02.11.2018. godine preinačava se i sudi:

Optuženi S. Č., sin Z. i M. rođene Z., rođen ... u mjestu P., općina B., nastanjen u ul. ... B., pismen, VSS, po zanimanju dipl. ing. rudarstva, oženjen, otac dvoje djece, srednjeg imovnog stanja, po nacionalnosti Bošnjak, državljanin Bosne i Hercegovine, JMBG ... , neosuđivan, protiv njega se ne vodi drugi krivični postupak,

na osnovu člana 299. tačka a) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine,

OSLOBAĐA SE OD OPTUŽBE

da je:

Dana, 20.11.2013. godine, kao službena osoba obavljajući poslove direktora Zavisnog društva Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B. očito nesavjesno postupao u vršenju svoje dužnosti, a protivno interesu ZD RMU „B.“ d.o.o. B., na način da je postupio suprotno odredbi člana 4. Ugovora broj: 014-ZD/13 o isporuci dvoetažnog vibro sita za suho odsijavanje za potrebe JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. – B. zaključenog u martu 2013. godine između prodavca „V.“ d.o.o. V. i JP „Elektroprivreda BiH“

d.d. Sarajevo, ZD RMU „B.“ d.o.o. B. kao kupca a koji ugovor je u ime kupca on i potpisao 07.03.2013. godine, uputio pismeni Zahtjev broj:..., za doznačavanje sredstava JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, na ime S. S. izvršnog direktora za proizvodnju, a koji je u njegovo ime potpisala G. F., izvršni direktor za ekonomsko pravne poslove ovog zavisnog Društva uz prethodno dostavljenu Izjavu direktora Društva o usklađenosti nabavke roba-izvedenih radova sa odredbama ovog ugovora broj ... od 04.10.2013. godine, takođe u njegovo ime potpisano od G. F. i u kojem se između ostalog od vladajućeg Društva traži da Zavisnom društvu Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B. na osnovu ranije Odluke o povećanju kapitala ulaganjem u JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B. broj: SD-...od 30.06.2011. godine i Odluke o izmjenama i dopunama odluke o dokapitalizaciji ulaganjem u JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B. broj: SD-...od 30.06.2011. godine, broj: SD-...od 31.01.2013. godine, doznače sredstva u iznosu od 267.950,00 KM bez PDV-a, a za plaćanje isporuke vibro sita za suho odsijavanje za potrebe ovog rudnika, i to samo na osnovu navedenog zapisnika o kontrolnom probnom puštanju u rad ovog sita koji je 11.09.2013. godine, sačinio i potpisao H. Z., iako je znao da nisu ispunjeni uvjeti iz člana 4. tačka c) ovog Ugovora, odnosno da nije sačinjen „Zapisnik o puštanju u pogon isporučene opreme niti Zapisnik o izvršenoj obuci“, jer ovo sito još uvijek nije bilo ni montirano niti pušteno u pogon pod opterećenjem, a što je on i znao, obzirom da je svojim rješenjem kao direktor Društva broj: ... od 09.10.2013. godine, imenovao Stručni tim za provođenje aktivnosti na realizaciji investicionog projekta po osnovu navedenog Ugovora za isporuku vibro sita, a nakon toga je i Odlukom broj: ... od 19.11.2013. godine, formirao Stručni tim za provođenje aktivnosti na realizaciji investicionog projekta-iskoruka, montaža i puštanje u rad dvoetažnog vibro sita za suho odsijavanje za pogon „Separacija“ ZD Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B., pa kada su im od strane JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo ova sredstva i prebačena, ZD RMU „B.“ d.o.o. B. 29.11.2013. godine izvršilo je plaćanje po ovom računu, čime je na ovaj način za JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo ZD Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B. nastupila imovinska šteta u iznosu od 267.950,00 KM, jer se ovo sito nakon naknadne montaže i stavljanja u pogon pod opterećenjem pokazalo neupotrebljivim,

čime bi počinio krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi sa stavom 1. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 212. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine oštećeni JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, ZD RMU „B.“ d.o.o. B., se upućuje da imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Na osnovu člana 203. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine, troškovi krivičnog postupka padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Zenici.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda Zenici broj 04 0 K 009436 17 K od 02.11.2018. godine, Z. H. je, na osnovu člana 299. tačka c) Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), oslobođen od optužbe da je radnjama opisanim u oslobađajućem dijelu presude počinio krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. i u vezi sa članom 31. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH) i u odnosu na njega je odlučeno da troškovi krivičnog postupka, na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH, padaju na teret budžetskih sredstava. Istom presudom je optuženi S. Č. oglašen krivim da je radnjama opisanim u osuđujućem dijelu presude počinio krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH, te primjenom navedene odredbe, kao i odredbe člana 49. KZ FBiH osuđen je na kaznu zatvora u trajanju od 10 (deset) mjeseci, na osnovu člana 202. stav 1. ZKP FBiH obavezan je na plaćane troškova krivičnog postupka o čijoj visini će se donijeti posebno rješenje, te na plaćanje troškova paušala u iznosu od 50,00 KM, dok je oštećeni JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo – zavisno društvo RMU „B.“ d.o.o. B., na osnovu člana 212. stav 1. i 3. ZKP FBiH, upućen da imovinskopравни zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Protiv navedene presude je blagovremeno žalbu izjavio branitelj optuženog S. Č. – advokat Z. H. iz V., zbog bitnih povreda odredaba krivičnog postupka, povrede Krivičnog zakona i pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja. U žalbi je sadržan prijedlog da ovaj sud žalbu uvaži, pobijanu presudu preinači na način da optuženog oslobodi od optužbe da je počinio predmetno krivično djelo, ili da pobijanu presudu ukine i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno suđenje, ili da odredi održavanje pretresa pred ovim sudom.

Kantonalno tužiteljstvo Zeničko-dobojskog kantona nije dostavilo odgovor na izjavljenu žalbu.

Federalna tužiteljica je u svom podnesku broj T04 0 KTPOŽ 0025687 19 od 15.02.2019. godine predložila da se, iz razloga koje navodi u podnesku, žalba branitelja optuženog S. Č. odbije kao neosnovana i potvrdi prvostepena presuda.

Na sjednici vijeća, koja je održana shodno odredbi člana 319. ZKP FBiH, branitelj optuženog S. Č. je ostao kod navoda i prijedloga iz izjavljene žalbe, te u spis predao primjerak presude Općinskog suda u Zenici broj 43 0 Ps 118501 15 Ps od 04.10.2019. godine, dok se optuženi S. Č. pridružio izlaganju svog branitelja. Federalna tužiteljica je ostala kod izjašnjenja i prijedloga iz ranije citiranog dopisa.

Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda i po službenoj dužnosti u smislu odredbe člana 321. ZKP FBiH, pa je nakon toga odlučio kao u izreci ovog rješenja iz razloga koji slijede:

Pobijajući prvostepenu presudu zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka branitelj optuženog S. Č. u žalbi navodi da je prvostepeni sud postupio suprotno obavezi iz člana 296. stav 2. ZKP FBiH tako što nije savjesno ocijenio svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, jer su materijalni dokazi samo nabrojani, a izjave svjedoka reducirane i navedene samo u dijelovima koji idu u korist optužbe.

Navedeni žalbeni prigovor nije osnovan.

Prije svega ovaj sud nalazi da nisu tačni navodi žalbe da su materijalni dokazi u obrazloženju pobijane presude samo nabrojani, jer iz obrazloženja proizilazi da je prvostepeni sud činjenične zaključke na kojima temelji prvostepenu presudu, zasnovao ne samo na analizi i ocjeni iskaza saslušanih svjedoka, nego i na istovremenoj analizi i ocjeni (kako pojedinačno tako i dovođenjem u vezu sa preostalim dokazima) i materijalnih dokaza, i to kako dokaza optužbe (str. 13-14. obrazloženja), tako i odbrane (str. 15. obrazloženja). Stoga su suprotni žalbeni prigovori branitelja optuženog, izjavljeni u navedenom pravcu, ocijenjeni neosnovanim.

Što se tiče dijela žalbenog prigovora branitelja optuženog kojim ukazuje da su iskazi svjedoka reducirani i navedeni samo u dijelovima koje idu u korist optužbe, ovaj sud nalazi da je isti postavljen paušalno, jer branitelj u žalbi ne konkretizuje koji iskazi (kojih svjedoka) su „reducirani i navedeni samo u dijelovima koji idu u korist optužbe“, zbog čega isti nije ni mogao biti ispitan.

Bitnu povredu odredaba krivičnog postupka branitelj optuženog vidi i u propustu prvostepenog suda da istinito i potpuno utvrdi kako činjenice koje terete optuženog S. Č., tako i one koje mu idu u korist, kao i u postupanju suprotno odredbi člana 3. ZKP FBiH, koja propisuju načelo presumpcije nevinosti i primjene principa *in dubio pro reo*, kao bitnog elementa prava na pravično suđenje iz člana 6. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (EKLJP), te u protivrječnosti izreke razlozima presude.

Međutim, i ovi žalbeni prigovori su ocijenjeni paušalnim jer se u žalbi ne navodi koje činjenice (koje optuženom idu u korist) je prvostepeni sud propustio da utvrdi (za razliku od onih koje mu idu na štetu), ne obrazlaže se u čemu se u konkretnom slučaju ogleda povreda presumpcije nevinosti i principa *in dubio pro reo* iz člana 3. ZKP FBiH, niti je konkretizovano u čemu se ogleda protivrječnost izreke i razloga presude. Iz tih razloga se ovi žalbeni prigovori nisu ni mogli ispitati.

Paušalnim se cijeni i žalbeni prigovor branitelja optuženog koji ukazuje da bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH postoji iz razloga jer su u pobijanoj presudi izostali razlozi kojima se sud rukovodio pri rješavanju pravnih pitanja, a naročito da li postoji krivično djelo i krivična odgovornost optuženog S. Č.. Kako žalba samo citira zakonski tekst iz odredbe člana 305. stav 7. ZKP FBiH, bez konkretizacije u odnosu na koja pravna pitanja (u vezi postojanja krivičnog djela i krivične odgovornosti optuženog) su izostali razlozi, to se takav prigovor nije mogao ni ispitati.

Branitelj optuženog dalje u žalbi navodi da je prvostepeni sud počinio bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH time što „dopunjuje činjenični opis djela u pogledu umišljaja, kao bitnog elementa djela, tako da je obzirom na značaj navedene dopune 'očito nesavjesno postupao u vršenju svoje dužnosti' u suštini prekoračio optužbu“.

Ni ovaj žalbeni prigovor nije osnovan.

Prije svega ovaj sud podsjeća da kod krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 1. KZ FBiH, očito nesavjesno postupanje predstavlja radnju izvršenja predmetnog krivičnog djela, dok se subjektivni elemenat ogleda u svijesti i volji izvršitelja u odnosu na takvo

njegovo (očito nesavjesno) postupanje, pa bi i izmjena činjeničnog opisa krivičnog djela dodavanjem riječi "očito nesavjesno postupio u vršenju svoje dužnosti" u suštini predstavljala izmjenu koja se tiče radnje izvršenja krivičnog djela, a ne umišljaja. No, nezavisno od toga, ovaj sud nalazi da ovaj žalbeni prigovor nije osnovan, jer iz predmetnog spisa proizilazi da navod iz kojeg proizilazi da je optuženi očito nesavjesno postupio u vršenju svoje dužnosti u činjenični opis krivičnog djela nije dodao prvostepeni sud, kako se to žalbom pogrešno tvrdi, nego kantonalni tužitelj prilikom izmjene optužnice na glavnom pretresu koji je održan dana 03.10.2018. godine, kada je uostalom izmijenio i pravnu kvalifikaciju krivičnog djela, a prvostepeni sud je ispravno postupio kada je odlučivao o na glavnom pretresu izmijenjenoj optužnici. Iz tih razloga nema bitne povrede odredaba krivičnog postupka na koju se žalbom ukazuje.

Međutim, ispitujući pobijanu presudu povodom žalbe branitelja optuženog, a po službenoj dužnosti u smislu člana 321. ZKP FBiH, tj. da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, ovaj sud je našao da u radnjama optuženog, za koje je prvostepenom presudom oglašen krivim, nisu sadržana obilježja krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH.

Odredba člana 387. stav 1. KZ FBiH propisuje da krivično djelo Nesavjestan rad u službi čini službena ili odgovorna osoba u Federaciji koja povredom zakona, drugog propisa ili općeg akta ili propuštanjem dužnosti nadzora, očito nesavjesno postupi u vršenju dužnosti, pa zbog toga pravo drugoga bude teško povrijeđeno ili nastupi imovinska šteta koja prelazi iznos 1.000,00 KM, a ako šteta prelazi iznos od 10.000,00 KM postojaće kvalifikovani oblik ovog krivičnog djela. U konkretnom slučaju je izrekom pobijane presude optuženi oglašen krivim da je „očito nesavjesno postupio u vršenju svoje dužnosti, a protivno interesu ZD RMU „B.“ d.o.o. B., na način da je postupio suprotno odredbi člana 4. Ugovora broj: ...o isporuci dvoetažnog vibro sita za suho odsijavanje za potrebe JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, Zavisno društvo Rudnik mrkog uglja „B.“ d.o.o. B., zaključenog u martu 2013. godine između prodavca „V.“ d.o.o. Visoko i JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, ZD RMU „B.“ d.o.o. B. kao kupca ...“. Iz prethodno navedenog opisa djela proizilazi da je optuženi oglašen krivim za postupanje koje predstavlja povredu ugovora u privredi. Kako ugovor u privredi ne predstavlja zakon, drugi propis, niti opći akt, čija povreda bi predstavljala obilježje krivičnog djela Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH (nego pravni posao privatnog prava), to se u opisu djela za koje je optuženi oglašen krivim prvostepenom presudom ne stiču obilježja prethodno pomenutog krivičnog djela. S tim u vezi, ovaj sud primjećuje da pobijanom presudom optuženi nije oglašen krivim da je radnjama opisanim u izreci propustio dužnost nadzora, a kantonalni tužitelj u tom pravcu nije izjavio žalbu, pa ovaj sud u tom pravcu nije mogao ispitivati pobijanu presudu. Prema tome, djelo opisano u izreci pobijane presude ne predstavlja krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH, jer se povredom ugovora u privredi ne može počinuti to krivično djelo. Pri tome, ovaj sud nije našao da se u radnjama optuženog, opisanim u izreci pobijane presude, stiču obilježja nekog drugog krivičnog djela.

Imajući u vidu prethodno navedeno, ovaj sud nalazi da je, oglašavanjem optuženog krivim da je radnjama opisanim u izreci pobijane presude počinio krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH, prvostepeni sud učinio povredu Krivičnog

zakona iz člana 313. tačka a) ZKP FBiH, jer djelo za koje je prvostepenom presudom oglašen krivim nije krivično djelo.

Iz tih razloga, na osnovu člana 329. stav 1. ZKP FBiH, ovaj sud je preinačio pobijanu presudu tako što je, primjenom odredbe člana 299. tačka a) ZKP FBiH, optuženog S. Č. oslobodio od optužbe da je radnjama za koje je izrekom prvostepene presude bio oglašen krivim, počinio krivično djelo Nesavjestan rad u službi iz člana 387. stav 2. u vezi stava 1. KZ FBiH.

Obzirom da je ovaj sud našao utvrđenim da je pobijanom presudom povrijeđen krivični zakona na štetu optuženog u smislu odredbe člana 313. tačka a) ZKP FBiH, radi čega je i donio presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe na osnovu člana 299. tačka a) ZKP FBiH, postalo je bespredmetno ispitivati ostale žalbene prigovore.

Kako je u ovom predmetu donesena presuda kojom je na osnovu člana 299. tačka a) ZKP FBiH optuženi S. Č. oslobođen od optužbe, odluka o imovinskopravnom zahtjevu oštećenog JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo, ZD RMU „B.“ d.o.o. B. temelji se na odredbi člana 212. stav 4. ZKP FBiH, kojom odredbom je propisano da kada sud donese presudu kojom se optuženi oslobađa od optužbe ili kojom se optužba odbija ili kad rješenjem obustavi krivični postupak, uputit će oštećenog da imovinskopravni zahtjev ostvaruje u parničnom postupku.

Kada je riječ o troškovima krivičnog postupka, obzirom da je u ovom predmetu donesena presuda kojom se optuženi oslobađa od optužbe, odlučeno je da troškovi u ovom krivičnom predmetu na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBiH padaju na teret budžetskih sredstava i to troškovi prvostepenog postupka i postupka odlučivanja po žalbi protiv prvostepene presude, koji padaju na teret budžetskih sredstava Kantonalnog suda u Zenici,

Na osnovu izloženog, ovaj sud je temeljem člana 329. stav 1. ZKP FBiH, donio odluku kao u izreci presude.

Zapisničar
Živana Roić,s.r.

Predsjednik vijeća
Slavko Marić,s.r.